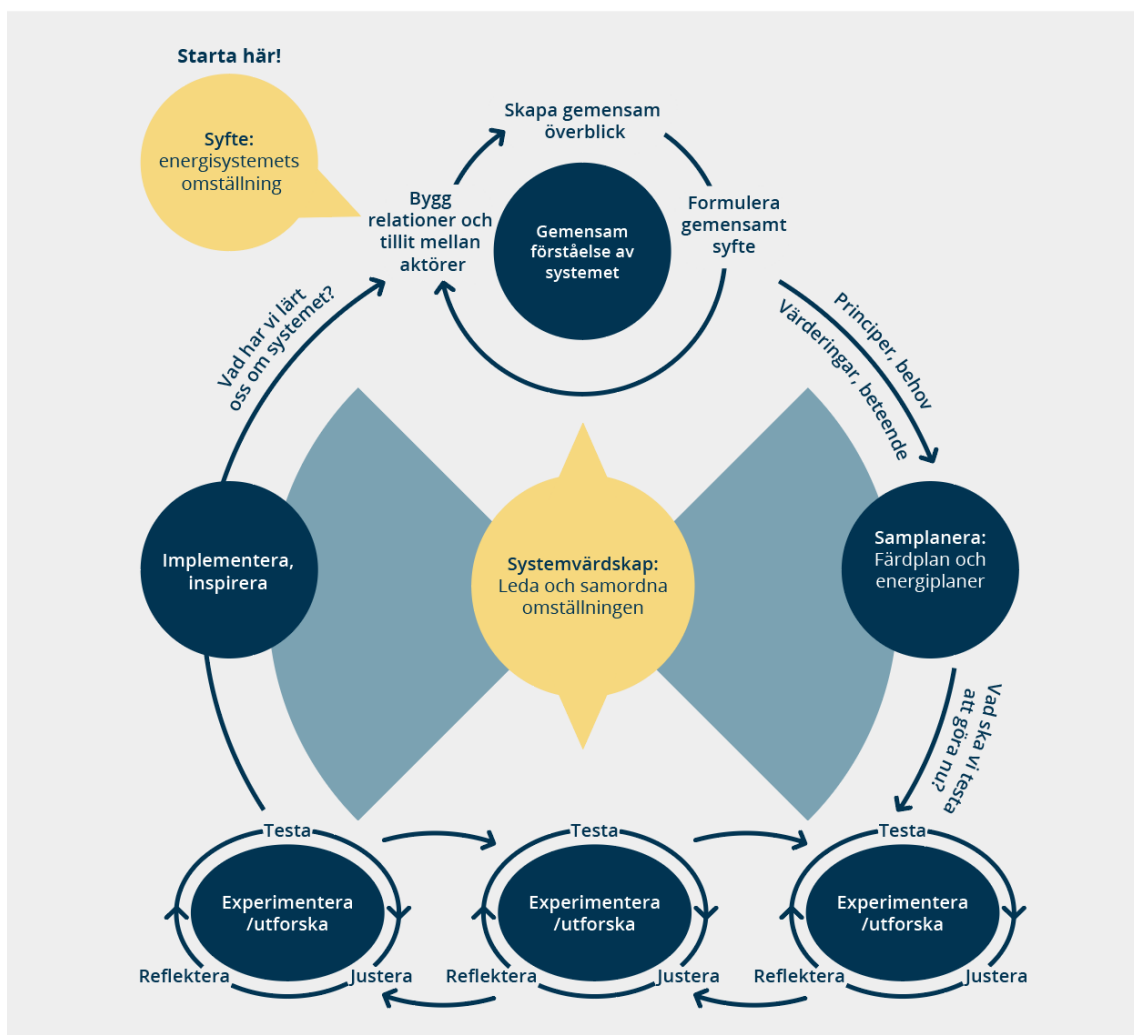

Regional handlingsplan för elektrifiering

– en del i färdplanen för ett robust och flexibelt energisystem

Länsstyrelsen
Värmland

Titel: Regional handlingsplan för elektrifiering
Rapportnummer: 2026:07
Diarienummer: 4636-2026
Utgivningsår: 2026
Omslagsbild: Illustration energiplanering

Länsstyrelsen
Värmland

Regional handlingsplan för elektrifiering – en del i färdplanen för ett robust och flexibelt energisystem

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av handlingsplan som är daterat den 13 maj 2026. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 4636-2026.

Avsändare är Länsstyrelsen Värmland.

Syfte

Genom en väl utvecklad regional energiplanering skapas planmässiga förutsättningar för ett robust energisystem, ökad konkurrenskraft, energiomställning och nya etableringar. Värmlands regionala handlingsplan för elektrifiering ingår som en del i färdplanen för ett robust och flexibelt energisystem som just nu har fokus på elektrifiering. Det inledande syftet är att skapa engagemang och få inspel och åtgärder som bidrar till att de nationella målen får genomslag i länet. Planen ska också bidra till att utveckla effektiva samarbeten, höja kunskapsnivån om behov av, möjligheter till och förutsättningar för elektrifiering.

Det långsiktiga syftet och ambitionen med den regionala energiplaneringen är att ge ett samordnat regionalt planeringsstöd för kommuner och andra aktörer. Färdplanen för ett robust och flexibelt energisystem ska ge underlag för beslut som underlättar samhällets elektrifiering samt bidra till ökad kunskap på nationell nivå om regionala förutsättningar och behov. Färdplanen ska utgöra ett stöd för det arbete som behöver ske på regional och lokal nivå för att bidra till en förflyttning i riktning mot regionala och nationella mål. Därigenom bidrar länet också i riktning mot de energi- och klimatmål som finns inom EU och de globala målen.

Inriktning

Färdplanen för ett robust och flexibelt energisystem finns på kommunikationsplattformen energismartavarmland.se och har just nu fokus på elektrifiering. Färdplanen ska beskriva vad de nationella energipolitiska målen innebär för Värmland utifrån regionala förutsättningar. Planen integreras som en del i utvecklingen av den regionala energiplaneringen och ansluter till Värmlandsstrategin, energi- och klimatstrategin och den regionala målbilden, där ett arbete med att konkretisera och kvantifiera pågår.

Länsstyrelsen har tillsammans med Region Värmland och länets kommuner en pågående process för att konkretisera en regional målbild. En del i detta arbete består i att förtydliga och kvantifiera vad energiomställning och elektrifiering innebär för Värmland och vad som krävs för att möta det framtida samhällets behov. Mark- och vattenbehov för framtida energiproduktion och distribution behöver analyseras. Färdplanen är ett viktigt verktyg för att få till en förflyttning i riktning mot den regionala målbilden och de nationella energipolitiska målen, genom att den tydliggör åtgärder som behövs för att nå önskad utveckling.

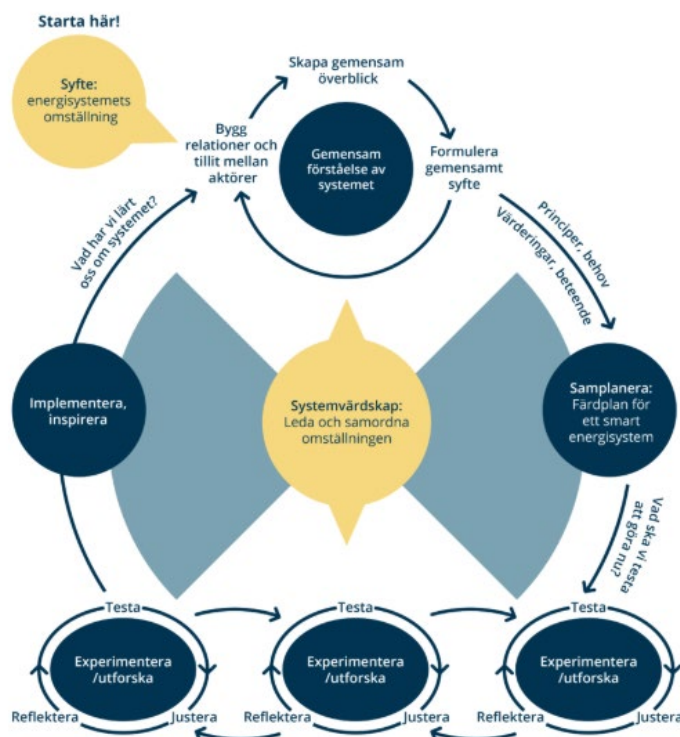
I energi- och klimatstrategin pekas ett robust och flexibelt energisystem ut som ett framgångsområde. Strategin ger länets aktörer långsiktig vägledning i förhållande till regionala och nationella klimat- och energimål. För att kunna möta Värmlands ökande behov av el och samtidigt säkerställa god försörjningstrygghet krävs en utbyggnad av elproduktionskapacitet, elnät och lagringsmöjligheter samt förbättrade möjligheter för flexibilitet.

Process, systemledarskap och samhandling

Länsstyrelsen Värmland har tagit sig an uppdraget att leda och samordna det regionala genomförandet av energipolitiken genom ett regionalt systemledarskap. Tillsammans med Region Värmland utvecklar vi den regionala energiplaneringen som stöd för den lokala energiplaneringen. Även regionnåtsägarna har en viktig roll i den regionala energiplaneringen.

Ingen aktör har ensam rådighet över hela systemet, och Länsstyrelsen vill bidra till ökad samsyn i länet kring den omställning som behöver ske, vad som behöver uppnås och hur vägen till målet kan se ut. Energiplaneringen tar sin utgångspunkt i ett aktivt systemledarskap, i form av ett delat ledarskap utifrån olika aktörers

roller och rådighet i energisystemet. Koordinerad samhandling mellan en mångfald av aktörer behövs för att omställningen ska kunna ske. Samhandlingen sker genom att olika aktörer bidrar utifrån sina respektive roller och ansvar. Bred delaktighet och stort engagemang ses som framgångsfaktorer i den regionala energiplaneringen.

Figur 1 Omställningsprocessen som används som modell för den regionala energiplaneringen är baserad på Human Learning System, Lowe, Toby & Eichsteller, Gabriel & Hesselgreaves, Hannah & French, Max & Wilson, Rob & Hawkins, Melissa & Plimmer, Dawn & Brogan, Andy & Terry, Vita. (2021). Human Learning Systems: Public Service for the Real World.

En viktig del i det regionala systemledarskapet handlar om att tydliggöra hur förutsättningarna för energiomställning påverkas av olika regionala och mellankommunala samband och förutsättningar som påverkar vårt energisystem i en större geografisk kontext. Färdplanen ska ge överblick, ange ambitionsnivå och peka ut riktning mot nationella och regionala mål, i enlighet med energi- och klimatstrategin.

En betydelsefull del i färdplanen är den samverkan som sker mellan Länsstyrelsen, Region Värmland och länets kommuner kring framtagande och konkretisering av den regionala målbilden. En konkret och förankrad målbild är ett viktigt underlag för att skapa förståelse för vilken energiplanering och vilka åtgärder som behövs

på lokal nivå för att regionala och nationella energimål ska kunna nås.

För att den regionala energiplaneringsprocessen ska bidra till att underlätta samhällets elektrifiering behöver effektiva samarbeten etableras mellan olika sektorer och aktörer på lokal och regional nivå. Regionala och lokala aktörer behöver samverka för att hitta lösningar på elektrifieringens utmaningar. Tillsammans behöver vi försöka förutse olika möjliga utvecklingsvägar. Utbyggnad av elproduktion, elnät och laddinfrastruktur behöver gå i takt med samhällets växande elbehov.

Färdplanen växer fram organiskt genom att aktörer med centrala roller i länets energiomställning har dialog om behov, möjligheter, utmaningar och förutsättningar för länets elektrifiering. Det som framkommit under aktörsdialogerna publiceras i färdplanen på kommunikationsplattformen energismartavarmland.se, där färdplanen uppdateras regelbundet med åtgärder och verktyg genom inspel från länets aktörer. Färdplanen är ett levande dokument och arbetet med planen bedrivs genom en dynamisk process, där åtgärder anpassas allt eftersom behoven i samhället ändras. Detta arbetssätt bygger på forskning om strategi som en social, pågående dialog om riktning som tar sig uttryck i beslut och handlingar, snarare än ett dokument (Norling, K: Strategi som dialog, 2026)

Med utgångspunkt i nuläge och scenarier har sju relevanta åtgärdsområden tagits fram:

- Resiliens
- Tillförsel
- Distribution
- Användning
- Energiledarskap
- Kunskaps- och beslutsstöd
- Berättelsen om omställningen

Förankringsprocess

Genomförd förankring hittills

Regional energikonferens den 6 december 2024 (Behovsanalys)

Direktörsberedning den 13 december 2024 (Information om pågående arbete)

Insynsråd den 21 februari 2025 (Information om pågående arbete)

Elkraft Värmland den 6 mars 2025 (Information om pågående arbete)

Riktningmötet i mars 2025 (Information om regionalt systemledarskap)

Elkraft Värmland den 17 april 2025 (Information om pågående arbete)

Värmlandsråd den 12 september 2025 (Information om pågående arbete)

Kommunikationsplattformen energismartavarmland.se november 2025 (Behov och förslag på åtgärder presenteras och aktörer bjuds in att bidra med förslag.)

Regional Energikonferens den 14 november 2025 (Inbjudan till omställningsallians)

Värmlandsstrategins arbetsmöte den 22 januari 2026 (Inhämtade synpunkter)

Elkraft Värmland den 23 januari (Dialog om den pågående processen)

Länsstyrelsens externa referensgrupp för energiplaneringsuppdraget den 27 januari (Inhämta referensgruppens synpunkter)

Samhällsplanerarnätverket den 17 februari 2026 (Information om den pågående processen för utvecklad regional och lokal energiplanering)

Direktörsberedning den 27 februari 2026 (Dialog om den pågående processen för framtagande av regional målbild och färdplan)

Omställningsallians uppstart 4 mars (Dialog för att skapa bred delaktighet i arbetet)

Kommande förankring, beslut och lansering

Gemensam årsplanering (Värmlandsstrategin, kluster, akademi)

Lägesbild publiceras våren 2026 (Energismartavarmland.se)

Beslutsföredragning den 8 maj (beslut om process och arbetssätt)

Länsstyrelsens externa referensgrupp för

energiplaneringsuppdraget den 12 maj

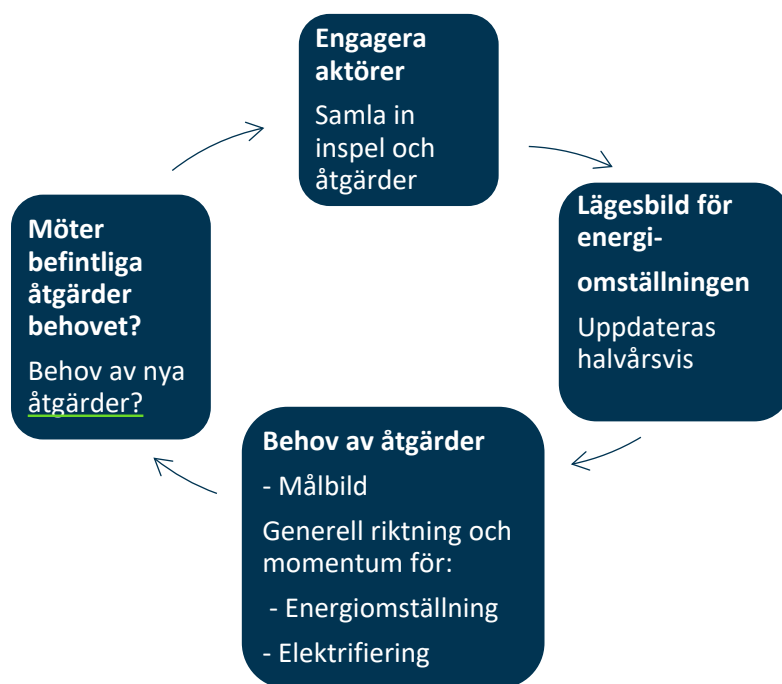
(Inhämta referensgruppens slutliga synpunkter inför nationell lansering av färdplanen)

Nationellt lanseringsevent LEKS 27 maj

Omställningsallians hösten 2026

Process för uppföljning och revidering

Processen för uppföljning av färdplanen förtydligas och detaljeras nedan:

Figur 2, Illustration av processen för uppföljning

- Uppdatera lägesbilden genom att identifiera inom vilka områden förändringar skett, vilka områden som har aktuell information och vilka pågående åtgärder som är mest relevanta för att ge en aktuell lägesbild.
- Analysera behov och identifiera brister utifrån färdplanens övergripande riktning, nationella mål och den regionala målbilden, samt utifrån hur pågående verksamheter, insatser och intressen påverkar och eventuellt motverkar möjligheten till omställning och elektrifiering. Bedöm vilka energirelaterade utmaningar och behov som är mest aktuella och behovet av åtgärder.
- Gör bedömning om befintliga åtgärder och åtaganden möter behoven och svarar upp mot de brister som identifierats.
- Identifiera områden där ytterligare åtgärder behövs. Undersök behovet av åtgärder ur olika perspektiv; näringsliv, transportsektor, större energianvändare, energiproducenter, invånare, fastighetsägare, m.fl.
- Engagera olika aktörer och ge dem möjlighet att påverka, möjliggöra och samverka.

Vad ska följas upp eller revideras?	Hur ofta?	Ansvarig	Mot vad? Kriterier	Förväntat resultat?
Uppföljning av åtgärder i befintlig färdplan	Halvår	Energi- och klimat-funktionen	Ev. mål för åtgärder.	Färdplanen hålls aktuell. Resultat kan spridas.
Utvärdera nya förslag till åtgärder som kommit in till 'energismarta Värmland'	Löpande	Energi- och klimat-funktionen	Relevans för färdplanen.	Säkerställa relevant inriktning för färdplanen.
Gapanalys över behov och åtgärder för att föra arbetet i rätt riktning mot målbild. Inspel från aktörer och omställningsallians kring inriktning, behov och åtgärder.	Halvår	Energi- och klimat-funktionen	Behov/målbild kontra befintliga pågående, planerade och genomförda åtgärder.	Behov av nya åtgärder. Säkerställa relevant inriktning för färdplanen.
Färdplanen sett till övergripande omställningstakt och regional målbild. Uppföljning av målformuleringar/ indikatorer.	Helår. Bör hänga samman med årshjul för Värmland sstrategi.	Energi- och klimat-funktionen, Omställnings-allians.	Målbild. Relevanta indikatorer för uppföljning av de viktigaste framgångs-faktorerna samt eventuell indikator som följer upp systemnytta.	Svar på hur vi ligger till i förhållande till målen och hur väl åtgärder inom färdplanen kopplar till nationella och regionala mål. Åstadkoms förflyttning på systemnivå?

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post varmland@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad, eller ring vår växel 010-224 70 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/varmland.

**Länsstyrelsen
Värmland**

www.lansstyrelsen.se/varmland